

SON DÖNEM ÂŞIK ŞİİRİNDE BOSNA

Münir CERRAHOĞLU

Çankırı Karatekin Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Çankırı /
Türkiye

Anahtar Kelimeler: Türk edebiyatı, âşık şiiri, Bosna savaşı.

ÖZET

20. yüzyıl siyasi ve tarihî olayları içinde II. Meşrutiyet'ten itibaren büyük bir çoğunluğu Osmanlı coğrafyasından kopan Balkanlar, çeşitli yönleriyle Türk edebiyatında ele alınmıştır. Balkanların Osmanlı'dan kopmasıyla başlayan ayrılık sürecinden günümüze Türk edebiyatının hemen her şubesinde farklı cepheleriyle gündeme gelen Balkanlar, aramızdaki tarihî ve kültürel bağlar nedeniyle Türk toplumunda aydın tabakasından sade vatandaşına kadar yakın ilgi odağı olmuştur. Balkan toplumlarının Osmanlı coğrafyasından kopmalarıyla birlikte bu topraklar üzerinde yaşayan özellikle Müslüman halka karşı yapılan baskı, zulüm ve katliamlar Türk halkını derinden etkilemiştir. Bu zulümlerin son halkasını oluşturan 1992'de yaşanan Bosna zulmü ise başta bir çok şair ve yazarımızda olduğu gibi yüzyıllardır içerisinde yetiştikleri toplumun duygu ve düşüncelerine tercüman olmuş aşıklarda da büyük üzüntü oluşturmuş yaşanan bu trajedi, zulüm ve soykırımlar karşısında duydukları kızgınlık, öfke ve tepkilerini şiirleriyle dile getirmişlerdir. Yüzyıllardır içerisinde yetiştikleri toplumun duygu ve düşüncelerini dile getiren aşıkların son dönem temsilcileri Bosna'da yaşanan dramı farklı açılardan şiirlerine taşımıştır. Bu bildiri de, yakın tarihimizde sıcaklığını hala yitirmemiş Bosna trajedisi merkezde olmak üzere son dönem âşık edebiyatının temsilcileri arasında yer alan Ozan Nihat, Aşık Temel Turabî, Âşık Feymanî ve Furkanî'nin Bosna konulu şiir örnekleri üzerinde durulmuştur. Bosna Savaşı'nda yaşanan dramatik olayların Türk halkının belleğinde bıraktığı etkiler bağlamında Bosna olaylarının son dönem âşık edebiyatına yansması ele alınmıştır.